

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΕΦΡΑ

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η
ΒΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ
ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ ΣΤΟ
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ

30 / 11
01 / 12 **2023**

ΚΤΙΡΙΟ ΚΕ.Δ.Ε.Α. Α.Π.Θ.
ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΚΜΑΓΕΙΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

<http://tefraproject.web.auth.gr>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΛΙΔΕΚ
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

TEFRA
THE TECHNOLOGY AND THE BIO-ANTHROPOLOGY OF
THE USE OF FIRE ON HUMAN REMAINS IN THE AEGEAN

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΕΦΡΑ: Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΒΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ ΣΤΟ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2023

Κτίριο ΚΕ.Δ.Ε.Α. Α.Π.Θ.

- 9:00 - 9:30 Χαιρετισμοί
- 9:30 - 9:50 Σεβαστή Τριανταφύλλου, Στόχοι του ερευνητικού προγράμματος ΤΕΦΡΑ

Η καύση μέσα από τα αρχαιολογικά δεδομένα (Μεσολιθική - Μετανακτορική περίοδος)

- 9:50 - 10:05 Αναστασία Παπαθανασίου - Tracey Cullen, Μεσολιθικές ταφές από το σπήλαιο Φράγγχι
- 10:05 - 10:20 Χριστίνα Ζιώτα - Αρετή Χονδρογιάννη, Η καύση στη Νεολιθική και ΠΕΧ Κίτρινη Λίμνη Κοζάνης
- 10:20 - 10:35 Ευαγγελία Βούλγαρη - Μαρίνα Σωφρονίδου - Τρύφωνας Γιαγκούλης - Κώστας Κωτσάκης, Νεολιθικές καύσεις από το Δισπηλιό Καστοριάς
- 10:35 - 10:50 Χρύσα Σοφιανού - Tom Brogan, ΥΜ ΙΙΙΓ καύση σε ΥΜ Ι οικία στον Παπαδιόκαμπο Σητείας
- 10:50 - 11:05 Ευαγγελία Παππή, Η καύση στο ΥΕ ΙΙΙΓ Άργος

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

**Αποτελέσματα της μακροσκοπικής μελέτης των καύσεων
(Μεσολιθική - Μετανακτορική περίοδος)**

- 12:05 -12:35 **Νίκη Παπακωνσταντίνου - Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου - Βάσω Παπαθανασίου - Σωτηρία Κιορπέ - Σεβαστή Τριανταφύλλου**, Η βάση δεδομένων του ερευνητικού προγράμματος και η μεθοδολογία της μακροσκοπικής μελέτης
- 12:35-12:55 **Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου**, Πρώιμες καύσεις από το σπήλαιο Φράγγθι, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία
- 12:55 -13:10 **Σεβαστή Τριανταφύλλου - Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου**, Η πρακτική της καύσης στην ΠΕΧ στο Αιγαίο
- 13:10 -13:25 **Νίκη Παπακωνσταντίνου**, Οι καύσεις από το ΥΕ ΙΙΙΓ Άργος
- 13:25 -13:40 **Σωτηρία Κιορπέ**, Η πρακτική της καύσης στην ΥΜ ΙΙΙΓ στην ανατολική Κρήτη

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

-- ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ --

**Η καύση μέσα από τα αρχαιολογικά δεδομένα
στη Μακεδονία κατά την ΠΕΣ**

- 16:00 -16:15 **Αστέριος Λιούτας - Γιάννης Παπαδιάς**, Η τοπογραφία της Πολίχνης και τα τεφροδόχα αγγεία της Εποχής του Σιδήρου
- 16:15 -16:30 **Βασιλική Μισαηλίδου - Δεσποτίδου**, Οι καύσεις στη Νέα Φιλαδέλφεια Θεσσαλονίκης
- 16:30 -16:45 **Θώμη Σαββοπούλου**, Οι καύσεις στο Γυναικόκαστρο Κιλκίς

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

**Αποτελέσματα της μακροσκοπικής μελέτης των καύσεων
στη Μακεδονία κατά την ΠΕΣ**

- 17:00 -17:15 **Βάσω Παπαθανασίου**, Οι καύσεις στην Πολίχνη Θεσσαλονίκης
- 17:15 -17:30 **Βάσω Παπαθανασίου**, Οι καύσεις στη Νέα Φιλαδέλφεια Θεσσαλονίκης

17:30 - 17:45 **Σωτηρία Κιορπέ**, Οι καύσεις στο Γυναικόκαστρο Κιλκίς
ΣΥΖΗΤΗΣΗ
ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

Η πρακτική της καύσης στον ελλαδικό χώρο

- 18:45 - 19:05 **Νίκη Παπακωνσταντίνου**, Βιβλιογραφική επισκόπηση της πρακτικής της καύσης και η βάση δεδομένων του ερευνητικού προγράμματος
- 19:05 - 19:20 **Αλεξάνδρα Αλεξανδρίδου**, Η καύση στην Αττική των Πρώιμων Ιστορικών χρόνων
- 19:20 - 19:35 **Αντώνης Κοτσώνας**, Η καύση στην Κρήτη της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου
- 19:35 - 19:50 **Βίκυ Βλάχου**, Η καύση στο Αιγαίο των Πρώιμων Ιστορικών χρόνων

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Παρασκευή 1 Δεκεμβρίου 2023 Μουσείο Εκμαγείων, Φιλοσοφική Σχολή Α.Π.Θ.

Πειραματικές προσεγγίσεις

- 9:00 - 9:15 **Σεβαστή Τριανταφύλλου - Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου**, Πειραματικές προσεγγίσεις στην πρακτική της καύσης
- 9:15 - 9:30 **Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου - Αντώνης Παπαδάκης - Νίκος Κουγκούλης - Σωτηρία Χρονάκη - Βάσω Παπαθανασίου - Νίκη Παπακωνσταντίνου - Σωτηρία Κιορπέ - Ευαγγελία Κυριατζή - Christophe Snoeck - Σεβαστή Τριανταφύλλου**, Η διαδικασία των πειραματικών πυρών
- 9:30 - 9:45 **Kristóf Fülöp**, Pyre technology in the light of ceramic pyre goods. Results from three open-air cremation experiments
- 9:45 - 10:00 **Carly Henkel - Εύη Μαργαρίτη**, Sifting through the ashes: analysing plant remains from an experimental mortuary pyre

10:00 -10:15 **Αλεξάνδρα Κρήτη - Αλεξάνδρα Λιβάρδα**, Πειραματικές προσεγγίσεις στην αρχαιοβοτανική

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

11:15 -11:30 **Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου - Αντώνης Παπαδάκης - Νίκος Κουγκούλης - Σωτηρία Χρονάκη - Βάσω Παπαθανασίου - Ευαγγελία Κυριατζή - Christophe Snoeck - Σεβαστή Τριανταφύλλου**, Ανασκαφή πειραματικών πυρών

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η καύση μέσα από τα αρχαιολογικά δεδομένα στη Γεωμετρική περίοδο

11:45 -12:00 **Ελένη Ασημάκου**, Γεωμετρικές καύσεις από το Αιγάλεω Αττικής

12:00 -12:15 **Γιάννα Δημάκη**, Γεωμετρικές καύσεις από τον Άλιμο Αττικής

12:15 -12:30 **Χρύσα Σοφιανού**, Οι καύσεις από τη νεκρόπολη Ιτάνου στην ανατολική Κρήτη

12:30 -12:45 **Δημήτρης Μποσανάκης - Ελπίδα Σκέρλου**, Καύσεις νεκρών στην γεωμετρική Κω

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

13:00 -14:30 Εργαστήριο καύσεων

-- ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ --

Αποτελέσματα της μακροσκοπικής μελέτης των καύσεων στη Γεωμετρική περίοδο

16:30 -16:45 **Νίκη Παπακωνσταντίνου**, Γεωμετρικές καύσεις από το Αιγάλεω και τον Άλιμο Αττικής

16:45 -17:00 **Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου**, Οι καύσεις από το νεκροταφείο της γεωμετρικής Έλτυνας, νομού Ηρακλείου

17:00 -17:15 **Σωτηρία Κιορπέ**, Οι καύσεις από τη νεκρόπολη Ιτάνου στη ανατολική Κρήτη

17:15 -17:30 **Νίκη Παπακωνσταντίνου**, Γεωμετρικές καύσεις από τα Σεράγια Κω

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

18:15 -18:35 **Νίκη Παπακωνσταντίνου - Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου - Βάσω Παπαθανασίου - Σωτηρία Κιορπέ - Σεβαστή Τριανταφύλλου**, Η τεχνολογία και η βιοαρχαιολογία των καύσεων στο προϊστορικό Αιγαίο: Σύνοψη

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Δράσεις διάχυσης στο ευρύ κοινό

19:00 -19:15 **Νίκος Βαλασιάδης - Γιάννης Χατζηκωνσταντίνου - Σεβαστή Τριανταφύλλου**, Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και εθελοντική εργασία στο ερευνητικό πρόγραμμα ΤΕΦΡΑ

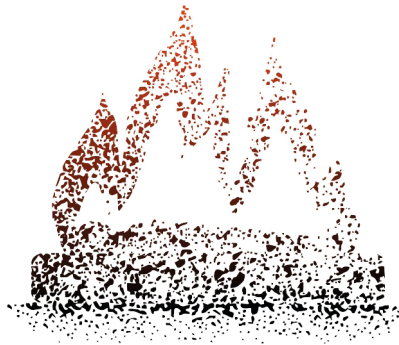
19:15 -19:30 **Κώστας Κασβίκης - Αλεξάνδρα Προκόβα**, Εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την πρακτική της καύσης στην αρχαιότητα

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

-- ΛΗΞΗ --

Σύνδεσμος παρακολούθησης:

TEFRA

THE TECHNOLOGY AND THE BIO-ANTHROPOLOGY OF
THE USE OF FIRE ON HUMAN REMAINS IN THE AEGEAN

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας